

LEGE nr. 416 din 18 iulie 2001
privind venitul minim garantat
EMITENT: PARLAMENTUL
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 401 din 20 iulie 2001
Data intrării în vigoare : 20 iulie 2001
- va fi abrogat de art.96 din LEGE 196/2016 la data de 1 aprilie 2021

Forma actualizata valabila la data de : 3 decembrie 2020

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAP. I

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Familiile și persoanele singure, cetățeni români, au dreptul la un venit minim garantat ca forma de asistență socială.

(2) Venitul minim garantat se asigură prin acordarea ajutorului social lunar, în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(3) Instituirea venitului minim garantat se întemeiază pe principiul solidarității sociale, în cadrul unei politici naționale de asistență socială.

ART. 2

(1) În sensul prezentei legi, termenul familie desemnează soțul și soția sau soțul, soția și copiii lor necăsătoriți, aflați în întreținerea acestora, care locuiesc și gospodăresc împreună.

(2) Se consideră familie și persoana care locuiește și gospodărește împreună cu copiii aflați în întreținerea sa și se află în una dintre următoarele situații:

- a) este necăsătorită;
- b) este văduvă;
- c) este divorțată;
- d) al cărei soț/soție este declarat/declarată dispărut/dispărută prin hotărâre judecătorească;
- e) nu a împlinit vârsta de 18 ani și se află în una dintre situațiile prevăzute la lit. a)-d).

(3) Se consideră familie și frații fără copii, care gospodăresc împreună și care nu au domiciliul sau reședința comună cu părinții.

(4) În sensul alin. (1) se asimilează termenului familie bărbatul și femeia necăsătoriți, cu copiii lor și ai fiecăruia dintre ei, aflați în întreținerea acestora, care locuiesc și gospodăresc împreună.

(5) Prin termenul copil se înțelege copilul provenit din căsătoria soților, copilul unuia dintre soți, copilul adoptat, precum și copilul dat în plasament familiei sau persoanei ori pentru care s-a instituit tutela sau curatela, potrivit legii.

(6) Prin termenul persoană singură se înțelege persoana care a împlinit vârsta de 18 ani, care locuiește singură și nu se mai află în întreținerea părinților.

(7) Beneficiază de reglementările prezentei legi și familiile sau persoanele singure, cetățeni ai altor state sau apatrizi, care au reședința sau, după caz, domiciliul în România, în condițiile legislației române.

ART. 3

(1) Au dreptul la venitul minim garantat, în condițiile prezentei legi, și soții despărțiți în fapt, dacă ancheta socială atestă situația existentă și justifică acordarea acestuia.

(2) Beneficiază de reglementările prezentei legi și persoanele fără domiciliu sau reședință și fără locuință, aflate în situație de nevoie, pe baza declarației pe propria răspundere că nu au solicitat ajutorul social de la alte primării.

(3) Persoanele fără locuință beneficiază de ajutor social numai pe perioada în care se află în evidența serviciilor publice de asistență socială din cadrul unităților administrativ-teritoriale în care trăiesc.

SECȚIUNEA a 2-a

Nivelul venitului minim garantat

ART. 4

(1) Nivelul lunar al venitului minim garantat se raportează la indicatorul social de referință, denumit în continuare ISR, și, începând cu data de 1 iulie 2013, este de:

- a) 0,271 ISR pentru persoana singură;
- b) 0,488 ISR pentru familiile formate din 2 persoane;
- c) 0,684 ISR pentru familiile formate din 3 persoane;
- d) 0,846 ISR pentru familiile formate din 4 persoane;
- e) 1,009 ISR pentru familiile formate din 5 persoane;
- f) câte 0,070 ISR pentru fiecare altă persoană peste numărul de 5 persoane, care face parte din familie, în condițiile prezentei legi.

(2) Începând cu data de 1 ianuarie 2014, nivelul venitului minim garantat este de:

- a) 0,283 ISR pentru persoana singură;
- b) 0,510 ISR pentru familiile formate din 2 persoane;
- c) 0,714 ISR pentru familiile formate din 3 persoane;
- d) 0,884 ISR pentru familiile formate din 4 persoane;
- e) 1,054 ISR pentru familiile formate din 5 persoane;
- f) câte 0,073 ISR pentru fiecare altă persoană peste numărul de 5 persoane, care face parte din familie, în condițiile prezentei legi.

SECȚIUNEA a 3-a

Stabilirea cuantumului ajutorului social

ART. 5

(1) Cuantumul ajutorului social se stabilește ca diferență între nivelurile prevăzute la art. 4, transformate în lei, și venitul net lunar al familiei sau al persoanei singure. Dacă din calculul în lei rezultă fracțiuni în bani, acestea se rotunjesc la un leu în favoarea beneficiarului.

(2) Dacă din calcul rezultă un ajutor social mai mic de 10 lei, se acordă 10 lei.

ART. 6

(1) Familiile și persoanele singure cu venituri nete lunare până la nivelul venitului minim garantat beneficiază de o majorare cu 15% a cuantumului ajutorului social pe familie, în cazul în care cel puțin un membru al familiei face dovada că lucrează pe bază de contract individual de muncă, are statut de funcționar public sau prestează o activitate, realizând venituri cu caracter salarial.

(2) Pentru sumele acordate ca ajutor social, conform prevederilor prezentei legi, una sau mai multe persoane majore apte de muncă, raportat la cuantumul ajutorului social din familia beneficiară, au obligația de a presta lunar, la solicitarea primarului, acțiuni sau lucrări de interes local, fără a se putea depăși regimul normal de lucru și cu respectarea normelor de securitate și igienă a muncii.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (2) familiile pentru care ajutorul social rezultat din calcul este de până la 50 lei/lună; pentru acestea orele de muncă se stabilesc trimestrial și se efectuează în prima lună de plată.

(4) Orele de muncă prevăzute la alin. (2) și (3) se însumează pentru toate persoanele apte de muncă din familia beneficiară de ajutor social și se calculează proporțional cu cuantumul ajutorului social de care beneficiază familia sau persoana singură, cu un tarif orar corespunzător salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, raportat la durata medie lunară a timpului de muncă.

(5) Numărul zilelor de lucru, limitate la norma lunară de 21,25, se stabilește prin împărțirea orelor de muncă calculate la 8 ore/zi. Frațiile se întregesc în plus.

(6) În situația în care persoana nominalizată să efectueze acțiunile sau lucrările de interes local se află în incapacitate temporară de muncă sau și-a pierdut total ori parțial capacitatea de muncă, obligația de a presta acțiunile sau lucrările de interes local prevăzute la alin. (2) se transferă celorlalte persoane apte de muncă din familie, cu acordul primarului.

(7) Primarii au obligația să întocmească un plan de acțiuni sau de lucrări de interes local pentru repartizarea orelor de muncă prevăzute la alin. (2), să țină evidența efectuării acestor ore și să asigure instructajul privind normele de tehnică a securității muncii pentru toate persoanele care prestează acțiuni ori lucrări de interes local. Planul de acțiuni sau de lucrări de interes local se aprobă anual prin hotărâre a consiliului local. În funcție de solicitările venite din partea instituțiilor partenere în organizarea și evidența orelor de muncă, planul de acțiuni sau de lucrări de interes local poate fi reactualizat pe parcursul anului și aprobat prin hotărâre a consiliului local.

(8) Primarul are obligația să afișeze planul de acțiuni sau de lucrări de interes local prevăzut la alin. (7), lista cuprinzând beneficiarii de ajutor social, precum și persoanele care urmează să efectueze acțiuni sau lucrări de interes local.

(9) Documentele prevăzute la alin. (8) se transmit agențiilor pentru prestații sociale județene, respectiv a municipiului București, în luna următoare aprobării acestora prin hotărâre a consiliului local.

(10) Acțiunile sau lucrările de interes local prevăzute la alin. (1) pot fi, dar fără a se limita la acestea, lucrări de salubritate și/sau de întreținere spații verzi, de salubritate/întreținere obiective publice, inclusiv activități de sprijinire a serviciilor voluntare pentru situații de urgență, pe baza recomandărilor acestora, precum și alte activități specifice stabilite prin hotărâre a consiliului local.

ART. 6¹

(1) În scopul valorificării forței de muncă locale, primarii au obligația să întocmească planul de activități sezoniere pe baza solicitărilor primite de la persoane juridice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale sau întreprinderi familiale care au nevoie de forță de muncă și funcționează pe raza unității administrativ-teritoriale, denumite în continuare beneficiari de lucrări.

(2) Planul de acțiune prevăzut la alin. (1) se aprobă prin dispoziție a primarului, se afișează la sediul primăriei și cuprinde activitățile sezoniere, beneficiarii de lucrări, precum și repartizarea persoanelor din familiile beneficiare de ajutor social pentru desfășurarea activităților sezoniere.

(3) Efectuarea activităților sezoniere nu exceptează persoanele de la îndeplinirea obligației prevăzute la art. 6 alin. (2).

(4) Repartizarea activităților sezoniere se realizează de către primar, după efectuarea de către beneficiarii de ajutor social a orelor de muncă stabilite în condițiile art. 6 alin. (2)-(4).

(5) Planul de acțiune prevăzut la alin. (1) se transmite agențiilor teritoriale în luna următoare aprobării, în termenul prevăzut la art. 13¹ alin. (3).

ART. 6²

(1) Persoanele care solicită forță de muncă pentru desfășurarea activităților sezoniere, potrivit art. 6¹ alin. (1), se adresează primarului, în scris, precizând activitatea ce urmează a fi desfășurată, numărul de lucrători solicitați și perioada de desfășurare a activității sezoniere.

(2) Remunerarea activității desfășurate potrivit alin. (1), norma de lucru, precum și alte obligații și îndatoriri se stabilesc prin negociere directă între beneficiarul de lucrări și persoana care prestează activitatea, în condițiile Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 7

(1) Persoanele apte de muncă, ce nu realizează venituri din salarii sau din alte activități, se iau în considerare la stabilirea numărului membrilor de familie pentru determinarea nivelului de venit pe familie numai dacă fac dovada faptului că sunt în evidența agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, pentru încadrare în muncă, și nu au refuzat un loc de muncă ori participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională oferite de aceste agenții.

(2) Abrogat.

ART. 7¹

(1) Prin persoană aptă de muncă se înțelege persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are vârsta cuprinsă între 16 ani și vârsta standard de pensionare;
- b) nu urmează o formă de învățământ cursuri de zi prevăzută de lege;
- c) are starea de sănătate și capacitatea fizică și psihică corespunzătoare, care o fac aptă pentru prestarea unei munci.

(2) Incapacitatea fizică și psihică este dovedită cu acte eliberate în condițiile legii.

ART. 7²

Face excepție de la îndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (2), desfășurarea activităților sezoniere prevăzute la art. 6¹ alin. (2) și a condiției prevăzute la art. 7 alin. (1) persoana aptă de muncă și care se află în una dintre următoarele situații:

- a) asigură creșterea și îngrijirea, potrivit legii, a unuia sau a mai multor copii în vârstă de până la 7 ani și până la 18 ani în cazul copilului cu handicap grav sau accentuat, dovedit prin certificat eliberat de Comisia pentru protecția copilului;
- b) asigură îngrijirea uneia sau a mai multor persoane cu handicap grav ori accentuat sau persoane vârstnice dependente care nu beneficiază de asistent personal sau îngrijitor la domiciliu, în condițiile legii;
- c) participă la un program de pregătire profesională;
- d) este încadrată în muncă.

ART. 8

(1) La stabilirea venitului net lunar al familiei sau, după caz, al persoanei singure se iau în considerare toate veniturile pe care membrii acesteia le-au realizat în luna anterioară depunerii cererii, inclusiv cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de șomaj, indemnizații, alocații și ajutoare cu caracter permanent, indiferent de bugetul din care se suportă, obligații legale de întreținere și alte creanțe legale, cu excepția:

- a) alocației pentru susținerea familiei, prevăzută de Legea nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- b) alocației de stat pentru copii, prevăzută de Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- c) bugetului personal complementar lunar și a prestațiilor sociale prevăzute la art. 58 alin. (4) lit. b) și, respectiv, alin. (5) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- d) burselor școlare, a drepturilor acordate în baza art. 51 alin. (2) și art. 85 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- e) stimulentei educațional oferit, potrivit prevederilor Legii nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, cu modificările ulterioare, sub formă de tichet social pentru stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor proveniți din familii defavorizate;
- f) sprijinului financiar prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1.488/2004 privind aprobarea criteriilor și a cuantumului sprijinului financiar ce se acordă elevilor în cadrul Programului național de protecție socială «Bani de liceu», cu modificările și completările ulterioare;
- g) veniturilor obținute din activitățile cu caracter ocazional desfășurate de zilieri în condițiile Legii nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- h) sumelor ocazionale acordate de la bugetul de stat sau bugetele locale cu caracter de despăgubiri sau sprijin financiar pentru situații excepționale.

(2) În cazul în care familia sau persoana singură are în proprietate, închiriere, comodat ori altă formă de deținere cel puțin unul dintre bunurile cuprinse în lista bunurilor ce conduc la excluderea acordării ajutorului social, aceasta nu beneficiază de ajutor social.

(3) Lista prevăzută la alin. (2) se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi și se poate actualiza anual, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

(4) În cazul familiei sau al persoanei singure care locuiește și gospodărește împreună cu alte familii ori persoane singure și contribuie împreună la achiziționarea sau realizarea unor bunuri și a unor venituri din valorificarea acestora ori la consumul acestora, la stabilirea cuantumului ajutorului social se iau în considerare atât veniturile nete lunare proprii, cât și partea ce îi revine de drept din veniturile lunare nete, realizate în comun de persoanele din gospodărie.

SECȚIUNEA a 4-a

Stabilirea și plata ajutorului social

ART. 9

(1) Ajutorul social, în condițiile prezentei legi, se acordă pe bază de cerere și declarație pe propria răspundere, însoțite de actele doveditoare privind componența familiei și veniturile membrilor acesteia.

(2) Existența oricăror alte venituri decât cele care pot fi dovedite cu acte se menționează în declarația pe propria răspundere a persoanei care solicită ajutorul social.

(3) Cererea și declarația pe propria răspundere, prevăzute la alin. (1), se semnează și se înaintează de către reprezentantul familiei.

(4) Reprezentantul familiei poate fi, după caz, unul dintre membrii familiei care are capacitate deplină de exercițiu ori, în cazurile prevăzute de lege, tutorele sau curatorul persoanei îndreptățite.

(5) În situațiile prevăzute la art. 2 alin. (2), reprezentantul familiei este persoana care asigură creșterea și îngrijirea copiilor, dacă aceasta are capacitate deplină de exercițiu sau, după caz, reprezentantul legal al acesteia.

(5¹) În situația în care familia asigură creșterea și îngrijirea unuia sau mai multor copii în vârstă de până la 18 ani, se completează o singură cerere, atât pentru solicitarea ajutorului social, cât și pentru solicitarea alocației pentru susținerea familiei acordate în baza Legii nr. 277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5²) În situația în care solicitarea ajutorului social și/sau, după caz, a alocației pentru susținerea familiei se realizează în perioada prevăzută la art. 6 alin. (1) lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, aprobată prin Legea nr. 92/2012, cu modificările și completările ulterioare, se completează o singură cerere, care include și solicitarea ajutorului pentru încălzirea locuinței prevăzut de respectiva ordonanță de urgență.

(6) Titularul ajutorului social este reprezentantul familiei, iar beneficiarul ajutorului social este familia.

ART. 10

(1) Cererea de acordare a ajutorului social și declarația pe propria răspundere se înregistrează la primarul localității în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau reședința titularul.

(2) În cazul cetățenilor străini sau apatrizi, documentele prevăzute la alin. (1) se depun la primarul localității în a cărei rază teritorială aceștia își au reședința sau, după caz, domiciliul.

(3) În cazul persoanelor prevăzute la art. 3 alin. (2), cererea se înregistrează la primarul localității sau, după caz, al sectorului municipiului București în a cărui rază teritorială trăiesc acestea.

(4) Cererea și declarația pe propria răspundere se întocmesc potrivit modelului prevăzut în normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

ART. 11

(1) Cererea de acordare a ajutorului social se soluționează în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării.

(2) În vederea verificării îndeplinirii de către solicitant a condițiilor de acordare a ajutorului social, primarul dispune în mod obligatoriu efectuarea anchetei sociale, în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii.

(2¹) În vederea verificării informațiilor declarate de titular privind veniturile supuse impozitului pe venit, primarul solicită organului central fiscal în a cărui rază teritorială se află situată primăria eliberarea unui document care să ateste situația veniturilor persoanelor din familia/familiiile solicitantă/solicitanțe, în conformitate cu art. 69 alin. (4) și (5) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

(2²) Verificarea prevăzută la alin. (2) se efectuează și în vederea îndeplinirii condițiilor de acordare a alocației pentru susținerea familiei și a ajutorului pentru încălzirea locuinței, în situația în care acestea au fost solicitate odată cu ajutorul social.

(3) Ancheta socială se efectuează de personalul serviciului public de asistență socială din subordinea consiliului local sau, după caz, de persoanele cu atribuții în domeniul protecției sociale din aparatul propriu de specialitate al primarului.

(4) Ancheta socială se întocmește potrivit modelului aprobat prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi și constituie probă legală pentru instanțele judecătorești, în legătură cu deschiderea dreptului sau respingerea cererii.

(5) Răspunderea asupra conținutului anchetei sociale revine și persoanelor care au efectuat și au semnat ancheta socială.

(6) În cazul în care solicitantul refuză să furnizeze informațiile necesare pentru întocmirea anchetei sociale, se consideră că familia acestuia nu îndeplinește condițiile de acordare a ajutorului social și/sau, după caz, a alocației pentru susținerea familiei și a ajutorului pentru încălzirea locuinței.

ART. 12

(1) Stabilirea dreptului la ajutorul social și a cuantumului acestuia se face prin dispoziție scrisă a primarului.

(1¹) În situația prevăzută la art. 9 alin. (5¹) și (5²), dispoziția primarului conține și stabilirea dreptului la alocația pentru susținerea familiei și/sau la ajutorul pentru încălzirea locuinței.

(2) În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la efectuarea anchetei sociale, primarul are obligația să emită dispoziția de acordare sau de respingere a cererii privind ajutorul social.

(3) Dispoziția primarului se comunică titularului ajutorului social, în termen de maximum 5 zile de la data emiterii.

(4) Dreptul la ajutorul social se acordă începând cu luna următoare înregistrării cererii.

(5) Primarul și secretarul unității administrativ-teritoriale răspund, în condițiile legii, de realitatea și legalitatea operațiunilor de stabilire a dreptului la ajutorul social, inclusiv a cuantumului acestuia.

ART. 13

(1) Schimbarea, la cerere sau din oficiu, a titularului ajutorului social se face prin dispoziție a primarului și se comunică atât noului titular al ajutorului social, cât și celui înlocuit.

(2) În cazul în care schimbarea titularului este cerută de membrii familiei, dispoziția primarului se comunică și acestora.

ART. 13¹

(1) Plata ajutorului social se asigură de către agențiile pentru prestații sociale județene, respectiv a municipiului București, denumite în continuare agenții teritoriale, prin decizie a directorului.

(2) Emiterea deciziei prevăzute la alin. (1) are la bază dispoziția primarului privind acordarea dreptului, însoțită de copia cererii de acordare a ajutorului social și a declarației pe propria răspundere, precum și de copia fișei de calcul. Modelul deciziei se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) Până la data de 5 a fiecărei luni, primarul are obligația de a transmite la agenția teritorială, pentru luna anterioară, următoarele:

a) documentele prevăzute la alin. (2), pentru noile drepturi de ajutor social stabilite, pe bază de borderou, al cărui model este prevăzut în normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi;

b) situația centralizatoare privind titularii ajutorului social și sumele de plată;

c) documentele privind situația lunară cu activitățile realizate din planul de acțiuni sau de lucrări de interes local.

d) lista cu persoanele apte de muncă din familiile beneficiare de ajutor social.

(4) Situația centralizatoare prevăzută la alin. (3) lit. b) reprezintă document de plată și se transmite atât în original, semnat de primar, cât și în format electronic. Modelul situației centralizatoare este prevăzut în normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

ART. 13²

(1) Plata ajutorului social se realizează, după caz, în funcție de opțiunea beneficiarului, pe bază de mandat poștal, în cont curent personal sau în cont de card.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru persoanele prevăzute la art. 3 alin. (2) se poate asigura plata ajutorului social prin stat de plată. Modul de organizare se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) În cazul plății dreptului de ajutor social prin mandat poștal, cheltuielile pentru transmiterea drepturilor se stabilesc în condițiile prevăzute de legea bugetară anuală pentru drepturile asigurate din bugetul de stat.

(4) În cazul achitării ajutorului social în cont curent personal sau în cont de card, agențiile teritoriale efectuează plata prin unitățile bancare pe bază de borderou, cu plata unui comision bancar.

(5) Comisionul bancar prevăzut la alin. (4) nu poate fi mai mare de 0,1% din dreptul achitat și va fi stabilit prin negociere, la nivel teritorial, între agențiile teritoriale și unitățile bancare.

(6) Fondurile necesare achitării cheltuielilor pentru transmiterea drepturilor și a comisionului bancar pentru plata ajutorului social se suportă din bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale din aceleași fonduri din care se suportă plata ajutorului social.

SECȚIUNEA a 5-a

Obligațiile beneficiarilor de ajutor social

ART. 14

(1) Titularul ajutorului social are obligația să comunice primarului, în scris, orice modificare cu privire la domiciliu, venituri și la numărul membrilor familiei, în termen de 15 zile de la data la care a intervenit modificarea.

(2) În cazul în care modificările nu conduc la majorări sau diminuări ale ajutorului social mai mari de 10 lei (RON) pe familie, ajutorul social stabilit anterior nu se modifică.

(3) Modificarea cuantumului sau încetarea dreptului la ajutorul social se face prin dispoziție scrisă a primarului, începând cu luna următoare celei în care au intervenit modificările.

(4) Pentru situațiile prevăzute la alin. (1), dispozițiile art. 11 și 12 se aplică în mod corespunzător.

ART. 14¹

(1) În vederea urmăririi respectării condițiilor de acordare a dreptului la ajutorul social, primarii dispun efectuarea de anchete sociale la interval de 6 luni sau ori de câte ori este nevoie. În situația în care beneficiarii de ajutor social sunt și beneficiari ai alocației pentru susținerea familiei prevăzute de Legea nr. 277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ancheta socială se efectuează o singură dată, pentru ambele beneficii de asistență socială acordate.

(2) În cazul în care solicitantul refuză să furnizeze informațiile necesare pentru întocmirea anchetei sociale prevăzute la alin. (1), devin aplicabile prevederile art. 11 alin. (6).

(3) În cazul în care în urma anchetei prevăzute la alin. (1) se constată situații ce conduc la modificarea cuantumului, suspendarea sau încetarea dreptului la ajutor social, primarul emite o nouă dispoziție scrisă.

ART. 15

(1) Pentru menținerea dreptului la ajutorul social, pentru persoanele apte de muncă din familiile beneficiare, se verifică lunar dacă au încheiat un contract individual de muncă, că nu au refuzat un loc de muncă ori participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională oferite de către agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

(2) Agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și inspectoratul teritorial de muncă transmit agenției teritoriale, lunar, situația nominală cu persoanele din familiile beneficiare de ajutor social care s-au

încadrat în muncă, inclusiv care au plecat cu contract de muncă în străinătate, au refuzat un loc de muncă oferit sau participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională.

(3) Pentru întocmirea situațiilor prevăzute la alin. (2), agențiile teritoriale, pe baza situațiilor transmise de primar în termenul prevăzut la art. 13¹ alin. (3), în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestora, au obligația de a transmite lunar, în format electronic, atât la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă, cât și la inspectoratul teritorial de muncă, lista persoanelor apte de muncă din familiile beneficiare de ajutor social.

(4) În termen de 5 zile lucrătoare de la primirea listei prevăzute la alin. (3), agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și inspectoratul teritorial de muncă transmit agenției teritoriale situația nominală cu persoanele din familiile beneficiare de ajutor social care s-au încadrat în muncă, inclusiv cu cele care au plecat cu contract de muncă în străinătate, au refuzat un loc de muncă oferit sau participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională.

(5) Modalitatea de colaborare și schimbul de informații între agențiile teritoriale și agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, respectiv între agențiile teritoriale și inspectoratele teritoriale de muncă, în vederea aplicării prevederilor alin. (2)-(4) și realizării atribuțiilor ce le revin potrivit prevederilor legale, se stabilesc prin protocol încheiat la nivel central între Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, respectiv între Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială și Inspecția Muncii.

(6) Abrogat.

(7) Refuzul unui loc de muncă oferit sau refuzul de a participa la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională oferite de agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă atrage încetarea dreptului la ajutorul social.

(8) În situația prevăzută la alin. (7), familia sau persoana singură poate solicita un nou drept după o perioadă de 12 luni de la data deciziei de încetare a dreptului la ajutorul social.

ART. 16

Neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (2) atrage suspendarea dreptului la ajutorul social.

(la 01-01-2011 Art. 16 a fost modificat de pct. 12 al art. I din LEGEA nr. 276 din 24 decembrie 2010, publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 888 din 30 decembrie 2010.)

ART. 16¹

Abrogat.

ART. 16²

Abrogat.

ART. 16³

Abrogat.

ART. 17

(1) Dispozițiile primarului prevăzute la art. 13, art. 14 alin. (3) și art. 14¹ alin. (3) se comunică agenției teritoriale în termenul prevăzut la art. 13¹ alin. (3), pe bază de borderou.

(2) Pe baza dispoziției primarului comunicate potrivit alin. (1), directorul agenției teritoriale emite, după caz, decizia de modificare a cuantumului ajutorului social, de modificare a titularului ajutorului, precum și de suspendare a plății ajutorului social. Modelul deciziei se stabilește prin normele metodologice.

(3) Decizia prevăzută la alin. (2) se comunică titularului în termen de maximum 30 de zile de la data emiterii acesteia și se aplică începând cu luna următoare emiterii.

ART. 18

(1) Plata ajutorului social se poate suspenda numai prin decizie a directorului executiv, în următoarele situații:

a) în situația în care agenția teritorială constată, pe baza documentelor transmise de primar, prevăzute la art. 13¹ alin. (3) lit. a)-c), că s-a stabilit un cuantum eronat al ajutorului social;

b) pe o perioadă de 3 luni consecutive se înregistrează mandate poștale returnate pentru titularul ajutorului social;

c) în urma controlului efectuat de inspectorii sociali sau de reprezentanți ai Curții de Conturi a României s-au constatat date eronate cu privire la componența familiei sau a veniturilor beneficiarilor;

d) în situația în care pe baza informațiilor transmise de agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și de inspectoratele teritoriale de muncă, potrivit art. 15, se constată că persoanele apte de muncă din familiile beneficiare de ajutor social au încheiat un contract de muncă sau au refuzat un loc de muncă ori participarea la serviciile pentru stimularea ocupării forței de muncă și de formare profesională oferite.

(2) Plata ajutorului social se suspendă, în condițiile alin. (1), începând cu luna următoare celei în care s-a făcut constatarea.

(3) În situația prevăzută la alin. (1), directorul agenției teritoriale solicită primăriei în a cărei rază teritorială locuiește familia sau persoana singură verificarea situației sau, după caz, dispune efectuarea de verificări de către inspectorii sociali de la nivelul agenției teritoriale.

(4) După verificare, drepturile neridicate de către titular se achită acestuia, din oficiu, după caz, în același cuantum sau în cuantum modificat, dacă cele constatate nu conduc la încetarea dreptului.

ART. 19

Efectuarea obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (2) în luna următoare celei în care s-a produs suspendarea efectivă a plății are ca efect reluarea plății drepturilor începând cu luna următoare.

ART. 20

(1) Dreptul la ajutor social încetează în următoarele situații:

a) în cazul în care beneficiarii nu mai îndeplinesc condițiile prevăzute de prezenta lege;

b) în cazul în care dreptul la ajutor social, respectiv plata acestuia au fost suspendate și în termen de 3 luni de la data suspendării plății nu au fost îndeplinite obligațiile prevăzute la art. 6 alin. (2);

c) în cazul în care, după verificarea prevederilor art. 18 alin. (3) se constată că beneficiarul ajutorului social nu mai îndeplinește condițiile prevăzute de lege;

d) în cazul în care pe parcursul acordării dreptului la ajutorul social beneficiarii refuză să furnizeze informații cu privire la membrii familiei sau la veniturile realizate, potrivit prevederilor art. 14¹ alin. (2);

e) în cazul în care beneficiarii nu au îndeplinit obligația prevăzută la art. 16¹.

f) în cazul în care, după verificarea prevăzută la art. 14 alin. (1), se constată că familia sau persoana singură a realizat venituri din alte surse și acestea nu au fost declarate de titular conform art. 14 alin. (1), se dispune încetarea dreptului la ajutor social;

g) în cazul neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 15¹ alin. (3).

(2) Încetarea dreptului la ajutor social se face prin dispoziție scrisă a primarului. În situația de încetare prevăzută la alin. (1) lit. e) agenția teritorială are obligația de a comunica primarului înregistrarea situației prevăzute la art. 15 alin. (7), în vederea emiterii dispoziției de încetare a dreptului.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), primarul, în termenul prevăzut la art. 13¹ alin. (3), transmite agenției teritoriale dispozițiile de încetare a dreptului la ajutor social, pe bază de borderou.

(4) Încetarea plății ajutorului social se face prin decizie a directorului agenției teritoriale, pe baza documentelor prevăzute la alin. (3), începând cu luna următoare celei în care s-au constatat situațiile prevăzute la alin. (1).

(5) Decizia directorului agenției teritoriale se comunică titularului în termen de 30 de zile de la data emiterii.

ART. 20¹

(1) În cazul în care se constată că dreptul la ajutorul social a fost stabilit pe baza unor date eronate privind componența familiei sau veniturile realizate ori pe parcursul acordării au intervenit modificări ale acestora, primarul emite dispoziție de suspendare a dreptului pe care o transmite directorului agenției teritoriale în

vederea emiterii deciziei de suspendare a plății ajutorului social și verifică cauzele care au generat această situație.

(2) În situația în care, în urma verificării prevăzute la alin. (1), se constată că familia sau persoana singură are dreptul în continuare la ajutorul social în cuantumul anterior stabilit, drepturile neridicate de către titular se achită acestuia, pe bază de cerere înregistrată la agenția teritorială.

(3) În cazul în care, în urma verificării prevăzute la alin. (1), se constată că familia sau persoana singură are dreptul la un ajutor social în sumă mai mare sau, după caz, mai mică, noul cuantum se stabilește printr-o nouă dispoziție scrisă a primarului.

ART. 21

(1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de ajutor social se recuperează de la titularul dreptului ajutorului în termenul general de prescripție prevăzut de art. 2.517 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare.

(2) Recuperarea sumelor plătite necuvenit cu titlu de ajutor social se face de către agenția teritorială, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2014 pentru reglementarea unor măsuri privind recuperarea debitelor pentru beneficiile de asistență socială, precum și pentru modificarea art. 101 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, aprobată cu modificări prin Legea nr. 266/2015.

(3) Pentru recuperarea sumelor plătite necuvenit, titularul semnează un angajament de plată la solicitarea dreptului, aceste sume putând fi recuperate și din alte drepturi plătite de agenția teritorială. În situația în care titularul refuză semnarea angajamentului de plată, recuperarea sumelor plătite necuvenit se face, potrivit legii, direct de la beneficiar.

CAP. II

Abrogat.

ART. 22

Abrogat.

CAP. II¹

Abrogat.

CAP. III

Abrogat.

CAP. IV

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 26¹

Persoana singură beneficiară de ajutor social, precum și persoanele care fac parte din familiile beneficiare de ajutor social au calitatea de asigurați în sistemul asigurărilor sociale de sănătate, fără plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, în condițiile prevăzute de art. 154 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 26²

(1) Începând cu anul 2011, prima obligatorie pentru asigurarea locuinței în condițiile Legii nr. 260/2008*) privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren sau inundațiilor, în cazul beneficiarilor de ajutor social, se plătește de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

(2) Prima obligatorie se asigură din ajutorul social cuvenit, stabilit prin dispoziție a primarului.

(3) Procedura de plată a primei obligatorii se stabilește prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

ART. 27

(1) Fondurile necesare pentru plata ajutorului social se suportă din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

(2) Cheltuielile administrative pentru verificarea îndeplinirii condițiilor și stabilirii dreptului la ajutorul social, inclusiv pentru activitățile prevăzute la art. 6 alin. (2), se suportă din veniturile proprii ale bugetelor locale.

(3) Lunar, până la data de 15 a lunii, agențiile teritoriale transmit Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, pe baza borderourilor prevăzute la art. 13¹ alin. (3), fundamentarea necesarului de credite pentru plata ajutorului social.

(4) Pe baza fundamentărilor prevăzute la alin. (3), Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială solicită Ministerului Muncii și Justiției Sociale, până la data de 20 a fiecărei luni, necesarul de credite bugetare centralizat.

ART. 28

(1) Guvernul, la propunerea Ministerului Muncii și Justiției Sociale, poate acorda ajutoare de urgență familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate datorate calamităților naturale, incendiilor, accidentelor, precum și pentru alte situații deosebite datorate stării de sănătate ori altor cauze care pot conduce la riscul de excluziune socială, precum și în alte situații stabilite prin hotărâre a Guvernului, care va cuprinde și procedura și/sau condițiile de acordare.

(1¹) Ajutoarele de urgență acordate potrivit alin. (1) nu sunt supuse impozitului pe venit și nu se iau în considerare la stabilirea altor drepturi de asistență socială.

(2) Primarii pot acorda ajutoare de urgență familiilor și persoanelor care se află în situații de necesitate cauzate de calamități naturale, incendii, accidente, precum și pentru alte situații deosebite, stabilite prin hotărâre a consiliului local.

(3) Abrogat.

(4) În cazul decesului unei persoane din familia beneficiară de ajutor social sau al persoanei singure beneficiare de ajutor social, primarii pot dispune acordarea unui ajutor reprezentând o parte din cheltuielile cu înmormântarea. Ajutorul se acordă unei singure persoane, care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul, părintele, tutorele, curatorul, moștenitorul în condițiile dreptului comun sau, în lipsa acestuia, persoana care dovedește că a suportat cheltuielile cu înmormântarea.

(5) Fondurile necesare pentru plata ajutorului de urgență acordat de primari, prevăzut la alin. (2), precum și ajutoarele prevăzute la alin. (4) se suportă din bugetul local.

(6) Fondurile necesare pentru plata ajutorului de urgență acordat de Guvern, prevăzut la alin. (1), se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

ART. 28¹

(1) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei neîndeplinirea de către primar a obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (4) și alin. (7)-(9), art. 6¹ alin. (2), art. 11 alin. (2), art. 12 alin. (2), art. 13¹ alin. (3) și (4), art. 14¹ alin. (3), art. 15 alin. (3), art. 15¹ alin. (2), art. 17 alin. (1) și art. 20 alin. (3).

(2) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei următoarele fapte:

a) neîntocmirea de către personalul serviciului public de asistență socială din subordinea consiliului local sau, după caz, de persoanele cu atribuții în domeniul protecției sociale din aparatul propriu de specialitate al autorităților administrației publice locale a documentațiilor specifice, inclusiv a proiectelor de dispoziție, precum și nedepunerea acestora, spre a fi semnate de primar, înainte de împlinirea termenelor prevăzute la art. 11 alin. (1) și art. 12 alin. (3);

b) neîndeplinirea de către agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă și inspectoratul teritorial de muncă a obligațiilor prevăzute la art. 15 alin. (2).

(3) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 2.000 lei neîndeplinirea de către titularul ajutorului social a obligațiilor prevăzute la art. 14 alin. (1) și art. 14¹ alin. (1).

(4) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac după cum urmează:

a) de către inspectorii sociali, în cazul contravențiilor prevăzute la alin. (1) și (2);

b) de către primari sau persoanele împuternicite de aceștia, în cazul contravenției prevăzute la alin. (3).

(5) Constatarea contravențiilor se poate efectua și de către celelalte organe de control ale Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, în cadrul controalelor de fond sau tematice

proprii dispuse de ministrul muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, conform atribuțiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e) din Hotărârea Guvernului nr. 344/2014 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, precum și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

(6) În situația prevăzută la alin. (5), organul de control al Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice are obligația de a transmite de îndată procesul-verbal de constatare organului de control competent potrivit alin. (4) în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de lege.

(7) Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal de contravenție ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin. (1)-(3), agentul constatare făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

(8) Dispozițiile referitoare la contravențiile prevăzute la alin. (1)-(3) se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Procesele-verbale întocmite de către personalul împuternicit în condițiile alin. (4) lit. a) vor fi depuse în fotocopie la primarul comunei, orașului, municipiului sau sectorului municipiului București, după caz.

ART. 28²

Declararea unui număr mai mare de membri de familie sau declararea unor venituri mai mici decât cele reale, în scopul de a obține foloase materiale necuvenite, constituie infracțiune și se pedepsește potrivit dispozițiilor Codului penal.

ART. 29

(1) Ajutoarele reglementate prin prezenta lege reprezintă o formă de sprijin cu destinație specială, acordată din bugetul de stat, și nu se iau în considerare la stabilirea obligațiilor legale de plată sau a altor beneficii de asistență socială și se supun executării silite numai pentru recuperarea sumelor plătite necuvenit cu acest titlu, precum și în situația prevăzută la art. 21 alin. (3).

(2) Ajutoarele de urgență acordate în baza art. 28 alin. (1) și (2) nu se supun recuperării.

ART. 30

(1) Dispoziția primarului privind acordarea, neacordarea, modificarea, suspendarea, încetarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, schimbarea titularului acestora, precum și deciziile corespunzătoare ale directorului executiv, inclusiv cele de recuperare a sumelor încasate necuvenit, se pot ataca potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Cererile, acțiunile și căile de atac privind drepturile prevăzute în prezenta lege sunt scutite de taxă de timbru.

ART. 31

Abrogat.

ART. 32

La solicitarea persoanelor agențiile teritoriale, precum și consiliile locale acorda gratuit consultanță de specialitate.

ART. 33

(1) Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale verifică respectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială monitorizează aplicarea prevederilor prezentei legi și transmite Ministerului Muncii și Justiției Sociale lunar raportul statistic privind numărul titularilor de ajutor social și plățile efectuate.

(3) În baza controlului intern, Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială verifică, prin sondaj, la nivelul agențiilor teritoriale, corectitudinea datelor, precum și stabilirea plății ajutorului social. Neregulile constatate se sancționează în condițiile legii.

ART. 34

(1) Prezenta lege va intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2002.

(2) În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale va elabora normele metodologice de aplicare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

ART. 35

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga: Legea nr. 67/1995 privind ajutorul social, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 29 iunie 1995; Hotărârea Guvernului nr. 125/1996 cu privire la stabilirea unor măsuri în legătura cu acordarea ajutorului social, precum și pentru modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 67/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 15 martie 1996; art. 5 lit. b), art. 6, 7 și 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 118/1999 privind înființarea și utilizarea Fondului național de solidaritate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 30 iunie 1999, cu modificările și completările ulterioare; art. 10-23 din Normele metodologice de aplicare a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 118/1999 privind înființarea și utilizarea Fondului național de solidaritate, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 457 din 6 septembrie 2000; art. 5-13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 162/1999 privind instituirea prețului național de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate, precum și pentru acordarea de ajutoare bănești pentru categoriile defavorizate ale populației, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 29 octombrie 1999, precum și orice alte dispoziții contrare.

Aceasta lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 21 iunie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR
VALER DORNEANU

Aceasta lege a fost adoptată de Senat în ședința din 28 iunie 2001, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU
